

ATT SKRIVA FÖRLUSTANMÄLAN PÅ SIN SJÄL

Den 6 februari 2018 befann jag mig i PyeongChang, Sydkorea. Närmare bestämt i OS-byns matsal där McDonalds hade sin disk. Jag hade beställt in en Chili Chicken Burger. 0 kronor stod det på kvittot – allting var gratis med ackrediteringsbricka runt halsen. Om fem dagar skulle jag tävla i 5000 meter skridsko, men idag skulle jag göra armhävningar. Jag hade nämligen mitt livs största utmaning framför mig. Om bara två veckor skulle jag på KP (kompletterande prövning, reds. anm.) vid Arméns Jägarbataljon.

JAG VAR EN AV 140 rekryter som ryckte in den 11 juni, på en plats främst karaktäriserad av mygg och myr. 140 glödande själar reflekterade ljuset från solen som aldrig gick ner. Vi rättade in oss i ledet, vi gjorde vårt bästa. Inte för att göra rätt, utan för att inte göra fel.

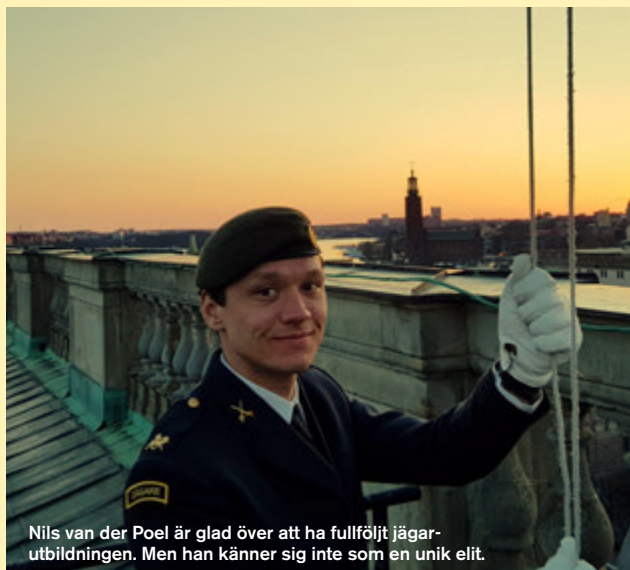
Under utbildningens andra vecka stod vi uppställda på skvadronsplan och såg på när jägarplutonerna ilastade bussarna som skulle ta dem till skjutfältet. Till oss i förstärkningsplutonen kom ingen buss. I vårt led stod 40 dragoner med svarta påsar under ögonen och stridspackning på ryggen. Framför ledet stod fanjunkare Henriksson, med en ryggsäck som var betydligt större än våra. Senare framkom det att den innehöll sandsäckar som han bar för motionens skull.

FICK INGEN KREDD

VI GICK SÅ LÄNGS VÄGAR och på stigar innan vi dukade fram målen på Rälsmålsbanan på Arvidsjaurs skjutfält. När dagen var slut tog Henriksson med oss på en tur över Robotberget på hemvägen. Där förklarade han att vi i förstärkningsplutonen minsann skulle få bestiga samtliga toppar på skjutfältet innan sommarskolan var över.

Proceduren återupprepades dag efter dag de följande veckorna. Vi fick aldrig någon kredd för att vi marscherade mer än de andra, men det rätade ut min rygg på ett betydande vis. Henriksson visste vad han gjorde. Han skapade hårdhet, stolthet och inspiration. Men framförallt: han ledde.

Alla gjorde sitt yttersta de första månaderna. I slutet av sommaren skulle vi nämligen tilldelas våra befattningar baserat på våra prestationer

Nils van der Poel är glad över att ha fullföljt jägarutbildningen. Men han känner sig inte som en unik elit.

så långt. Jag brydde mig inte särskilt mycket om vad jag skulle få för befattning, det enda jag ville var att bli placerad på en jägarpluton. Men jag ville inte bli signalist, signalisterna var bottenskrapet. De som inte dög till gruppchefer, som inte kunde skjuta och inte var betrodda med sjukvårdstjänst.

När sommarskolan var över blev jag placerad som signalist på en jägarpluton. Febrilt jagade jag kvittens på nätterna och mitt förakt för sambandstjänsten försvann snabbt. Ryggsäcken var tyngst och det sög att krypa ur tältet mitt i natten för att jobba med antennen – sög på ett mycket tillfredsställande vis.

Men det störde mig att de andra signalisterna var så duktiga. Kunde inte nån ta och ge upp, för min skull?

ALLT MÖRKARE DAGAR

DAGARNA I LAPPLAND blev allt mörkare, liksom rekryternas ögon som tidigare hade reflekterat solens strålar. Till slut såg vi inte solen längre. Ryggsäckarna blev tyngre än jag hade vågat föreställa mig.

Dagarna var inrutade: morgonrutin, uppställning, torka bort tandkräm i mungipan på fänriksens order, marsch till skjutfältet, vänta, frysa, genomföra övning, frysa, marsch till kasern, vård, ring flickvän, bänkpress i gymmet, säng-

gående alldeles för sent. Repetera.

När julhelgen kom var vi 125 rekryter kvar. Vår motivation var som bortblåst. Nästan alla hade klarat det. ”En unik elit” stod det på affischerna vid matsalen på detachment Norrlands Dragoner. Det var vi nog, men jag kände mig inte unik, för det mesta kände jag mig kall.

Det var som tuffast när vi kom in från övningarna. Vi hade en enorm sömnbrist, men inte tillräckligt enorm för att kunna känna oss unika. Förstärkningsplutonens soldater hade alltid sovit minst, deras infiltration var alltid längst och de såg ut som något ur en apokalyps när vi mötte dem i vårdlokalerna.

Nog för att våra ryggsäckar var några kilo tyngre, men vi på jägarplutonerna hade knappast något att klaga på. Vi hade gått långt och burit tungt, men inte tillräckligt långt och inte tillräckligt tungt för att någon skulle välja att lägga ner ryggsäcken och ge upp. Nästan alla klarade det. Till och med de minsta killarna orkade bära sina ryggsäckar och två tjejer ur kullen fick till slut också sina jägarbågar.

Nästan ingen gav upp, men min motivation hade nog behövt det. Mitt ego var för stort och mina kamrater för starka.

BER OM NY LAMPA OCH SJÄL

I BÖRJAN PÅ våren skrev jag min första förlustanmälan. Jag hade tappat bort min lampa och lyckades inte hitta den. I ett försök att få igenom min AFSE (Anmälan Förlorad Skadad Egen-dom, reds. anm.) tog jag till humor och fyllde i formuläret med en målande beskrivning av hur jag tappat bort min lampa och min själ.

”... Jag har länge suktat efter att ge mig av på en lång marsch för att återfinna dem, men en sådan marsch har ännu inte förekommit. Jag hoppas nu istället att ni kan förse mig med nya...”

Veckan efter fick jag besök av kvartermästaren som gav mig fältutgåvan av Nya Testamentet. Lampa fick jag klara mig utan.

Min anmälan var skriven som ett skämt, men en del av mig dog där på Arvidsjaurs södra skjutfält. Den delen av mig som frös med svandande skavsår och ont i axlarna. Den delen av mitt

”Den delen av min själ ligger begravd på botten av en tjärn och förpestar vattnet för kommande generationer.”

SAKNADE STOLTHET

JAG VAR EN duktig soldat, det står så i mina betyg från tjänstgöringen. Men tyvärr var jag inte alltid en stolt soldat. Efter att högkvarteret ställt in vår avslutande skidmarsch till följd av för kallt väder, var jag likgiltig inför ceremonin där vi tilldelades jägarbågen. Vi kompenserades med andra hårda moment under slutövningen, men stoltheten lät sig inte kompenseras.

Där stod jag i ett led, med ett av Försvarets finaste utbildningstecken på axeln och kände mig precis som alla andra. Som jag önskade att vi hade fått ge oss av på en lång marsch – tillräckligt lång för att ett par av oss skulle släppt ner ryggsäcken och uppgivet yttrat ”Nu skiter jag i det här!”. Som jag önskade att befälet en dag skulle ställt sig framför truppen och avskilt en tredjedel. Kanske hade jag då haft stolthet nog att också känna mig som en unik elit. Kanske hade jag då ansträngt mig till mitt yttersta för att vara en föregångsman. Kanske hade jag då anmält mig frivilligt till att ta de jobbigaste postpassen. Kanske hade jag också kunnat inspirera någon att gå omvägar via Robertorget, bara för att få se på utsikten.

ego som hoppades att jag var unik som klarade något som de andra inte skulle klara. Den delen av min själ ligger begravd på botten av en tjärn och förpestar vattnet för kommande generationer av rekryter.

Värnplikten vid Arméns Jägarbataljon är det mest krävande jag har gjort. Jag förstår inte varför nästan ingen gav upp, men jag är glad över att tillhöra dem som fullföljde. Jag älskar mina kamrater och jag är evigt tacksam för mina befäl. Varje dag saknar jag ryggsäcken, kamratskapen och uppgiften.

Dragon 425 VAN

Nils van der Poel är en av Sveriges främsta skridskotalanger någonsin. 2018 till 2020 tog han en paus från idrottskarriären, för att kraftsamla inför OS. Bland annat genom att göra värnplikten i Arvidsjaur. I februari vann han sensationellt två VM-guld – Sveriges första sedan 1976 – och satte nytt världsrekord på 10 000 meter.